

МИРГОРОДСКАЯ ПОРОДА СВИНЕЙ В ПРОЦЕССЕ ЭВОЛЮЦИИ. С.Л. Войтенко

В статье изложены результаты исследований развития породы в динамике лет в зависимости от используемых при её усовершенствовании методов селекции. Определены показатели изменчивости и наследственности, позволяющие планировать селекционную работу с породой на перспективу.

Миргородская порода, племенная ценность, селекция

THE MIRGOROD BREED OF PIPS IN THE PROCESS OF EVOLUTION. S.L. Voitenko

The results of investigations in development of the breed in the dynamics depending on selection methods being have been stated. Variability and in heritance indeces allowing plan ning selectional work with the breed in prospect were determined.

Mirgorod breed, breeding value, selection

УДК 636.2.034/.082

І.А. ГАЛЬЧИНСЬКА, А.І. КОВАЛЬ, А.М. ДУБІН

Білоцерківський державний аграрний університет

ПОВНОЦІННА ГОДІВЛЯ ТА РОЗДІЙ КОРІВ ДО РЕКОРДНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ

Досліджено вплив повноцінної годівлі на роздій корів до рекордної продуктивності.

Корови-рекордистки, роздій, поживні речовини, концентрація енергії

Досвід вітчизняних вчених [1-5] свідчить, що важливою ланкою селекційно-племінної роботи в молочному скотарстві є підвищення надоїв корів, вмісту жиру та білка в молоці.

У стадах племінної худоби особливу увагу приділяють роздою корів до рекордної продуктивності. Правильно організований роздій — це система зоотехнічних заходів, яка перед-

© І.А. Гальчинська, А. І.Коваль, А.М. Дубін, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип 39.

бачає повноцінну годівлю та організацію оптимальних умов утримання. Головним завданням роздою є отримання достовірних даних для добору та підбору тварин, виявлення кращих із них для подальшого планування селекційно-племінної роботи [6].

Роздоїти корову до рекордної продуктивності без попередньої підготовки практично неможливо. Особливого значення при роздої необхідно надавати годівлі корів концентрованими кормами, які доцільно згодовувати у вигляді комбікормів. Слід враховувати те, що високопродуктивні корови в перші дні після отелу неспроможні поїдати велику кількість кормів. Крім того, поживність молозива значно вища за молоко. Тому в цей період корова використовує ті запаси поживних речовин організму, які вона отримала в сухостійний період. Це вказує на те, що до роздою корів необхідно готувати, починаючи із сухостійного періоду. Тільки в таких умовах корова може проявити свою молочність та здатність рівномірно утримувати надої впродовж всієї лактації [7].

З огляду на це, метою проведених досліджень є вивчення впливу повноцінності годівлі на роздій корів до рекордної продуктивності.

Методика досліджень. Для дослідження використовувались матеріали племінного та зоотехнічного обліку держплемзаводу “Золотоніський”, а саме картки 2-мол та раціони годівлі в період роздою і продуктивного використання. Поживність раціонів годівлі високопродуктивних корів аналізували за деталізованими нормами.

Результати досліджень. Роздій корів до рекордної продуктивності є економічно вигідним для всіх категорій стад. Додаткові затрати на роздій повертаються не лише через високу продуктивність, але й сприяють добору цінного поголів'я тварин у наступних поколіннях. Тільки за повноцінної годівлі та систематичного і правильно організованого роздою можна виявити високопродуктивних корів [8].

У *табл. 1* наведено показники молочної продуктивності корів-рекордисток держплемзаводу “Золотоніський”. Дослідні тварини характеризуються не лише високим надоєм, але й підвищеним вмістом жиру та білка в молоці. Серед них кращими є:

**1. Показники молочної продуктивності корів-рекордисток
держплемзаводу "Золотоніський"**

Кличка, номер корови	Лактація	Надій, кг	Жир		Білок	
			%	кг	%	кг
Фантазія 1667	3	11137	4,0	445	3,5	390
Ялта 1504	1	9562	3,9	373	3,5	335
Куріпка 1868	3	10191	3,9	397	3,3	336
Троянда 1908	1	9201	3,8	350	3,4	313
Ласка 1963	3	9916	3,9	387	3,5	347
Дума 2487	3	9378	4,2	394	3,3	309
Ліра 4829	1	8930	3,9	348	3,2	286
Абрикоса 2095	3	8829	3,9	344	3,4	300
Акустика 2490	3	8517	4,0	341	3,3	281
Голандка 1673	2	9039	3,9	353	3,3	298
Шустріа 1759	3	8963	4,1	367	3,3	296
Нитка 1813	4	8811	4,0	352	3,4	299
Пудра 1679	4	8729	4,0	349	3,3	288
Лайка 1635	4	8414	4,0	337	3,4	286
Лобода 1509	2	8309	4,0	332	3,2	266
Олімпіада 1742	4	8415	3,9	328	3,5	294
Естафета 1805	2	8107	3,9	316	3,3	268
Роза 1866	1	8055	3,9	314	3,3	266
Дичка 1879	4	8200	3,9	320	3,3	271
Доріжка 1887	4	8271	3,9	323	3,3	273
Глорія 1940	2	8534	3,9	333	3,3	282
Лінза 1948	3	8317	4,0	332	3,4	283
Фея 1945	2	8208	3,9	320	3,5	287

Фантазія 1667 (3-11137 кг — 4,0%-3,5%), Дума 2487 (3-9378 кг — 4,2%-3,3%) та ін.

Аналізуючи показники продуктивності корів-рекордисток, ми прийшли до висновку, що лише завдяки високому рівню годівлі й цілеспрямованому роздою корів було сформовано високопродуктивне стадо молочної худоби держплемзаводу "Золотоніський".

Підвищення молочної продуктивності корів на 60-70% визначається раціональною годівлею, яка потребує, насамперед, знання потреби тварин в енергії, поживних і біологічно активних речовинах залежно від фізіологічного стану, живої маси та рівня продуктивності. При цьому необхідно враховувати, що нестача одного чи кількох елементів живлення призводить не

лише до зниження продуктивності адекватно дефіциту, а й негативно впливає на використання організмом інших елементів живлення, викликає порушення метаболічних процесів. З цією метою нами проведено аналіз забезпеченості поживними речовинами, макро- і мікроелементами корів на роздоді залежно від їхнього добового надою.

Із даних *табл. 2* видно, що раціони годівлі корів даного стада в цілому збалансовано за всіма поживними речовинами, макро- і мікроелементами та вітамінами. Разом з тим слід відмітити недостатність таких мікроелементів, як цинк, кобальт, йод. Дефіцит вказаних мікроелементів потрібно поповнювати солями: цинк сірчаноокислий, кобальт хлористий і калій йодистий.

Упродовж лактації в організмі високопродуктивних корів обмін речовин інтенсивніший. Тому раціон годівлі тварин необхідно збалансувати за мінеральними речовинами та вітамінами.

При роздоді високопродуктивних корів концентрація енергії може досягти 12 МДж в 1 кг сухої речовини раціону, а рівень клітковини, навпаки, зменшуватись до 15% у сухій речовині завдяки концкормам. У більшості авансовану годівлю здійснюють концкормами з максимальним споживанням коровою грубих і соковитих кормів. Кожний додатковий кілограм концкормів при взаємному балансі енергії підвищує надій корови в середньому на 2 кг молока. Коли настає нульовий, а тим більше позитивний енергетичний баланс кожен кілограм концкормів забезпечує синтез 0,7-1,0 кг молока за добу.

Нами проведено аналіз вмісту концентрованих кормів у структурі раціону високопродуктивних корів держплемзаводу "Золотоніський (*табл. 3*).

Установлено, що вміст концентрованих кормів у структурі раціону після роздоду знижується. Це позитивно впливає на обмінні процеси в організмі високопродуктивних корів. Окрім того, зумовлює підвищення продуктивності в наступну лактацію та продовжує господарське використання високопродуктивних корів.

Висновки. При організації повноцінної годівлі молочної худоби для одержання високої продуктивності важливим є, насамперед, забезпеченість тварин енергією. Підвищення рівня і концентрації доступної енергії у раціоні та балансування раціонів

2. Забезпеченість поживними речовинами корів у період роздою

У раціоні міститься	Добовий надій, кг									
	16		20		24		30		36	
	норма	в раціоні	норма	в раціоні	норма	в раціоні	норма	в раціоні	норма	в раціоні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кормових одиниць	13,10	17,4	15,10	23,0	17,40	24,00	21,20	28,68	25,10	31,38
Обмінної енергії, Мдж	156	205	177	270	200	288	237	335	273	305
Суша речовина, кг	17,5	19,8	18,9	25,4	20,5	26,6	22,9	30,7	25,1	32,9
Сирий протеїн, г	2015	3094	2325	3902	2810	4174	3515	4775	4245	5202
Перетравний протеїн, г	1310	2228	1510	2833	1825	3059	2280	3511	2760	3862
Жир, г	420	517	485	647	625	677	810	771	1005	816
Клітковина, г	4550	4330	4540	5118	4510	5222	4500	5781	4490	5964
Крохмаль, г	1770	2626	2040	3448	2740	3889	3590	4533	4515	5137
Цукор, г	1180	1465	1360	2388	1825	2454	2395	3094	3010	3432
Лізин, г	—	102	—	129	—	141	—	162	—	180
Метіонін + цистин, г	—	72	—	94	—	102	—	118	—	130

Закінчення табл. 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кальцій, г	94	154	110	179	126	185	150	203	174	212
Фосфор, г	66	82	78	108	90	119	108	138	126	155
Магній, г	28	40	30	52	32	55	36	63	40	68
Калій, г	104	278	118	374	132	386	153	452	174	488
Натрій, г	38	116	4	153	50	162	60	180	70	202
Хлор, г	57	142	66	192	76	204	90	234	104	254
Сірка, г	34	42	38	53	42	57	48	66	54	72
Залізо, мг	1050	4300	1210	5465	1390	5775	1695	6675	2010	7128
Мідь, мг	120	124	135	174	175	187	225	220	275	245
Цинк, мг	785	583	905	750	130	800	1435	922	1755	1005
Марганець, мг	785	1536	905	1770	130	1820	1435	1974	1755	2095
Кобальт, мг	9,2	5,0	10,6	7,0	13,9	7,3	18,10	8,6	22,6	9,6
Йод, мг	10,5	8,0	12,2	10,2	15,7	11,0	20,2	12,7	25,1	13,8
Каротин, мг	590	726	680	868	785	869	1010	970	1255	972
Віт. А, тис. МО	—	200	—	260	—	309	—	361	—	412
Віт. D, тис. МО	13,1	27,0	15,1	37,5	17,4	37,0	21,2	40,4	25,1	44,0
Віт. E, мг	525	1930	605	2026	695	2060	845	2340	1005	2388

3. Вміст концентрованих кормів у структурі раціону

Добовий надій, кг	Вміст концентрованих кормів, %	
	у період роздою	після 100 днів лактації
16	48,1	45,5
20	48,3	46,7
24	50,7	49,2
30	51,7	51,4
36	53,0	52,2

до оптимального співвідношення енергії, поживних і біологічно активних речовин забезпечують підвищення надою корів, збереження здоров'я і відтворної функції впродовж усього періоду виробничого використання. Викладені результати є початком досліджень щодо розробки й удосконалення достовірних методик визначення племінної цінності корів-рекордисток, їхньої ролі у генетико-популяційних процесах формування високопродуктивних стад молочної худоби.

1. Буркат В.П. Способы анализа методов получения и использования высокопродуктивных коров // Теория, методология и практика селекции. – К.: БМТ, 1999. – С. 106–107.

2. Дубін А.М. Корови-рекордистки та їх значення в генетико-популяційних процесах // Вісн. БДАУ: Зб. наук. пр. – 2000. – Вип. 12. – С. 112–114.

3. Зубець М.В. Рекордистка симентальської худоби // Тваринництво України. – 1966. – № 5. – С. 35.

4. Рекомендации по осуществлению программы создания краснопёстрой молочной породы крупного рогатого скота в хозяйствах Украинской ССР / М.В. Зубец, В.П. Буркат, А.Ф. Хаврук. – К.: Урожай, 1985. – 41 с.

5. Зубець М.В., Полупан Ю.П. Методи і значення екстер'єрної оцінки молочної худоби // Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід типів тварин. – К., 1996. – С. 74–75.

6. Васильев Р.П., Долгоброд Н.А. Краткие сведения о достижениях по раздою и выведению высокопродуктивных коров. – К.: Урожай, 1981. – С. 5–21.

7. Іванченко М.М., Рубан Ю.Д. Годівля та утримання високопродуктивних корів. – К.: Урожай, 1991. – 80 с.

8. Бащенко М.І., Дубін А.М. Методологія і практика селекції корів-рекордисток та родин. – К.: Наук. світ, 2002. – 117 с.

ПОЛНОЦЕННОЕ КОРМЛЕНИЕ И РАЗДОЙ КОРОВ К РЕКОРДНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ. И.А. Гальчинская, А. И. Коваль, А.Н. Дубин

Исследовали влияние полноценности кормления на раздой коров к рекордной продуктивности.

Коровы-рекордистки, раздой, питательные вещества, концентрация энергии

THE VALUABLE FEEDING AND MILKING OF THE COWS FOR THE RECORD PRODUCTIVITY. I. Galschinska, A. Kowal, A. Dubin

The influence of the valuable feeding for the milking of the cows and the record productivity is researched.

Cows-recorded, milking, nutrients, concentration of energy

УДК 636.22/28.082.13

А.Д. ГЕККИЄВ, М.В. КОЗЛОВСЬКА

Державне дослідне господарство "Червоний Шахтар" Інституту тваринництва центральних районів УААН

Інститут тваринництва центральних районів УААН

ПЕРСПЕКТИВНІ РОЗГАЛУЖЕННЯ ЛІНІЙНИХ СТРУКТУР ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗОНАЛЬНОГО ТИПУ СТВОРЮВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Проаналізовано особливості генеалогічного розгалуження використаних у породоутворювальному процесі бугаїв червоно-рябої голишинської, англєрської, червоної датської порід на вихідному маточному поголів'ї червоної степової худоби. Порівняно результати оцінки за продуктивністю нащадків по першій лактації з позитивними показниками.

Червона молочна порода, нащадки

© А.Д. Геккієв, М.В. Козловська, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип 39.